

Landbrug

I NORDJYLLAND

» Virkeligheden har overhalet drømmen «

Side 4

» Biogas har potentiale til at erstatte naturgassen «

Side 12

» Landmænd i kø for at få råd om energi «

Side 18

Jobannoncer med dronevideo sender nye folk i staldene

Agri Nord har stor succes med helt ny type jobopslag på sociale medier
- landmanden er stort set sikker på gevinst

Af Niels Henriksen

Mangel på kvalificerede medarbejdere i stalden har i årevis være en særdeles nærværende udfordring i dansk landbrug. Jobannoncerne har stået på nakken af hinanden i både trykte og sociale medier. Med vekslende succes. Men nu har den nordjyske landboorganisation Agri Nord taget et nyt værktøj i brug i jagten på nye medarbejdere til staldene. Og det virker.

- Jeg tror kun, at én af landmændene ikke er lykkedes med at få ansat en ny medarbejder i stalden, siger Vittus Bernlow, der er teamleder i HR & Rekruttering hos Agri Nord.

Dronevideoer

- Jeg begyndte i det små at supplere jobannoncerne med håndholdte videoer tilbage i januar, men så besluttede jeg at købe en drone og tage dronekørekort, så jeg blev i stand til at producere mere professionelle jobannoncer krydret med dronevideoer. Og det har i den grad virket. Her ser ansøgerne landmanden, som fortæller om jobbet og om sin be-

drift. Med dronen flyver vi rundt inde i stalden, hvor køerne ikke tager den store notits af det flyvende videokamera, smiler Vittus Bernlow, der noterer, at droneannoncerne tilsyneladende tiltrækker en bestemt type ansøgere.

- Jamen, vi kan konstatere, at ansøgerne ofte er kandidater, som ikke ved, at de i virkeligheden

gerne vil have et andet job. De er allerede i arbejde, men videoen fanger dem.

Synlig på Facebook

Jobannoncerne med dronevideo lægges ud på Agri Nord's side på facebook, hvor de ses af mindst tre gange så mange som de traditionelle jobannoncer og bliver flittigt liket og delt. Vi kan kon-

statere, at der er videoer, der er set af flere end 1000.

Vittus Bernlow flyver foreløbig kun inde i kostaldene, fordi forholdene her er optimale i forhold til f. eks. svinestalden, hvor loftshøjden typisk er lavere. Det betyder ikke, at han ikke kan producere jobannoncer med dronevideo hos en svineavler.

- Her vil vi dog kun flyve udendørs for at give et godt billede af bedriften, og når en potentiel kandidat kan se, at der er en tale om en moderne og velholdt bedrift, så er det jo også med til at få flere til at reagere på annoncen, påpeger han.

Sikker på succes

- Jeg synes, at vi har god succes med vores dronevideoer. Landmændene er glade, og flere er begyndt at efterspørge produktet, selv om det er noget dyrere end den traditionelle annonce. Til gengæld viser erfaringen, at landmanden stort set er sikker på at få besat stillingen med den rigtige medarbejder fra begyndelsen. Det er meget værd, for omkostningen ved at lære en ny medarbejder op for efter kort tid at konstatere, at valget alligevel ikke var det rigtige, kan også være stor, understreger Vittus Bernlow.

KOLOFON

Adresse:

Det Nordjyske Mediehus
Langagervej 1, 9220 Aalborg Øst
Tlf. 99 35 35 35
email: profilavis@dnmh.dk

Udgivelse og tryk:

Det Nordjyske Mediehus
Tekst: Niels Henriksen
Forside:
Blakshøjgård

Ansvarshavende

Annoncer og layout:
Det Nordjyske Mediehus

Oplag: ca. 35.000

Profilavisen er trykt på FSC® certificeret papir, der støtter bæredygtigt skovbrug i hele verden

Find den energiløsning der passer bedst til din virksomhed

I øjeblikket er der stor efterspørgsel på nye energiløsninger til landbruget. Til dig der går og overvejer at optimere dit energiforbrug eller investere i nye energikilder, så hjælper vi dig med uafhængig rådgivning.

Energirådgiver Leif Köhne er uddannet ingeniør, og har flere års erfaring med energioptimering, så du hverken går på kompromis med kvaliteten eller dyrevelfærden på de fødevarer, du producerer.

"Jeg får flere henvendelser fra landmænd, der har fået et godt tilbud på solpaneler, som er ret populært i øjeblikket. Det er dog de færreste, som har gjort op med sig selv, hvad deres egentlige behov er. Derfor kan der være mange penge at spare ved at få regnet på tallene hos os, der kun har interesse i at rådgive dig til den løsning, der passer bedst til din virksomhed."

Vi er klar til at finde den rigtige løsning til din virksomhed.

LandboNord

Leif Köhne, energirådgiver

Tlf: 9624 1818 - 2121 2698

lko@landbonord.dk

Brian Sørensen og Annette Bech på Østergaard Thorup, som Brian Sørensen købte i 1994.

Virkeligheden har overhalet drømmen

Brian Sørensen er svineproducent og driver sin virksomhed med 16 ejendomme og 2100 hektar jord

Af Niels Henriksen

- 300 søer, 62 hektar jord og en enkelt medarbejder.

Sådan formulerede Brian Sørensen drømmen om sin fremtid som svineproducent, da han skrev den afsluttede opgave på landbrugsskolen.

Det var i 1993, og året efter købte han Østergaard Thorup mellem Hjallerup og Dronninglund. Ejendommen levede stort set op til visionen, men Brian Sørensen er en driftig landmand med både mod og flair for tal, så visionen fra dengang når ikke virkeligheden i dag til sokkeholderne.

- Når vi kommer til januar driver jeg 16 ejendomme med i alt 2100 ha jord, smiler han og ryster på hovedet over den udvikling, som han selv betegner som vild.

I lære som tømrer

Brian Sørensen er vokset op på landet. Egentlig gik han i lære som tømrer men sprang fra. I stedet kom han til passe køer og troede, at kvægdrift skulle være hans fremtid. Men han faldt i stedet for grisene, og de er blevet hans skæbne på godt ondt. For selv om han er en dygtig landmand, der er god til at se muligheder og har fokus på bundlinjen, så har han som alle andre landmænd også oplevet op- og nedture i et erhverv, der i den grad er følsomt overfor konjunkturer og forhold, som er ude af landmandens hænder. Det kan være en finanskrisse, en krig i Ukraine eller aktuelt en energikrisse.

De første mange år var fokus rettet mod produktion af 30 kilos grise, hvoraf cirka halvdelen på et tidspunkt blev solgt til eksport.

Fortsætter på side 6

Professionelle hegn holder dyrene inde

SLOTVED DYREHAVE

SOLDREVET ELHEGN OG VANDFORSYNING

INDHEGNING FOR FRILANDSGRISE

Nordjysk Hegn og Sikring
Asdalvej 96 • Bjergby • 9800 Hjørring
Tel. 98 97 18 01 / Mobil 22 15 18 00
www.nordjyskhegn.dk

Sparekassen Danmark

- en del af dansk landbrug gennem generationer

I Sparekassen Danmark vil vi landbruget. Derfor har vi rådgivere, der er dedikerede til sparekassens landbrugskunder. På den måde får du hos os en økonomisk sparringspartner, som forstår din branche – og de vilkår, du arbejder under.

Landbrugscenter Vendsyssel, Østergade 15, 9760 Vrå, T 8222 9000

Sparekassen
DANMARK

FÅ DET OPTIMALE UD AF LANDBRUGSJORDEN

Regelmæssig kalkning kan sikre:

- Større udbytte
- Bedre jordkvalitet
- Bedre jordstruktur
-

Granuleret kalk:

- Perfekt til hurtig pH-justering
- Let at anvende i en alm. gødningsspreder

Hvis du vil vide mere?

Kontakt din DLG-salgskonsulent eller
DLG Kundecenter på 33 68 60 00

dankalk

ISO 9001 · ISO 14001 · ISO 50001
GMP+B1 CERTIFICERET

Forsættelse fra side 4

Smågrise

- Men i 2017 brød eksportmarkedet fuldstændigt sammen. Beslutningen om at gå ind på eksport var ikke forkert. Vi blev bare ramt af nogle udefrakommende udfordringer, som ingen kunne forudse, påpeger Brian Sørensen, der skiftede fokus til produktion af smågrise. Årsproduktionen ligger nu på 180.000 smågrise, hvoraf han selv fæder de 100.000 op, mens de resterende 80.000 bliver solgt til faste aftagere. Krigen i Ukraine betyder, at prisen på korn er steget til noget nær det tredobbelte. Noteringen på grisene kan slet ikke følge med, og når hertil så lægges en energikrise, som betyder, at forbrugerne har rigeligt at gøre med at betale

deres regninger for varme og elektricitet, så vil der alt andet lige blive færre penge til at købe eksempelvis kød for.

- Tidligere regnede vi med som en tommelfingerregel, at hver dansker i gennemsnit spiste 43-46 kg svinekød om året. Nu er vi under 40 kg, og når det samme billede tegner sig for vores største eksportmarked, nemlig Tyskland, og vi også oplever mindre salg i Asien, så siger det sig selv, at de danske svineproducenter er udfordret i øjeblikket, siger Brian Sørensen, der selv må ud at købe 34.000 tons foder om året, udover det han selv kan dyrke.

En levende vare

- Hvis jeg producerede betonfliser, så

kunne jeg stable dem ude bag bygningerne og vente på, at markedet for betonfliser bliver gunstigt igen. Men som landmand producerer vi en levende vare, som skal transporteres væk hver uge for at give plads til nye grise. Vi kan ikke bare producere til lager og vente på bedre tider.

Gået på klingen erkender Brian Sørensen, at han til en vis grad driver sit landbrug på en lidt anden måde end så mange andre. Hans flair og interesse for tal, hans fokus på bundlinje i alt hvad han foretager sig og også en god portion mod til at tage de beslutninger, som han tænker er de rigtige, har været medvirkende til, at hans virkelighed i dag så langt overstiger den drøm, han

havde for snart 30 år siden på landbrugsskolen.

Tænke i nye baner

- "Plejer", altså at gøre som vi plejer, kan vi godt glemme. Vi oplever hele tiden nye udfordringer, som ingen kunne vide noget om, så vi er nødt til at tænke i nye baner og slå til, når muligheden byder sig. Jeg har over årene købt omkring 60 ejendomme og lagt dem til min bedrift. Hvis jeg ikke havde gjort det, var jeg bare blevet overtaget af en, der var større end mig, understreger Brian Sørensen, som beskæftiger 40 medarbejdere, hvoraf de seks er håndværkere, der udvider og vedligeholder bygningerne.

NY PRIS

KVÆGGÅRD | KLIM MARKVEJ 89, 9690 FJERRITSLEV

Flot mælkeproduktionsejendom med god logistik

Porteføljeejendom med et samlet jordtilliggende på 204 ha. jord og 170 årskøer + opdræt. Løsdriftsstald på 1.369 m² fra 1998 med 5 rækker sengebåse, 161 stk. i alt. Fuldspaltegulv på alle gåarealer inkl. ved robotterne med skrabe anlæg og gummimåtter i sengebåse. Fint stuehus med jordvarmeanlæg fra 2006.

Kontantpris	37.600.000
Jord	204 ha
Erhvervsareal	7.404
Energimærke	D
Sagsnummer	18930000578

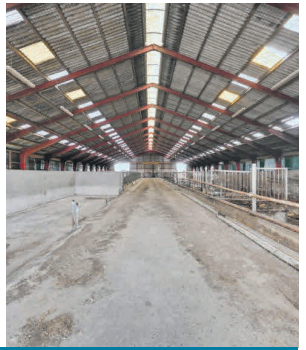
NYHED

PLANTEAVLSGÅRD | HØJSTRUPVEJ 23 OG 30, 7741 FRØSTRUP

Ejendom i naturskønne omgivelser med masser af muligheder.

Landbrugsbedrift bestående af 2 ejendomme. Der er gode jagt muligheder med gode forekomster af både krondyr, råvildt, gæs og ænder og tæt på Naturreservatet Vejlerne. Samlet jordtilliggende er 31,38 ha., hvoraf 29,73 er tilskudsberettiget og 27,96 er omdrifts jord. Velholdt stuehus, løbende moderniseret med bla. gulvvarme i badeværelse, bryggers og køkken alrum. Varmepumpe fra 2017 og nyt tag på driftsbygning og stuehus fra 2016.

Kontantpris	5.450.000
Hektar	31
Boligareal	166
Energimærke	Bi
Sagsnummer	18930000603

KVÆGGÅRD | FJORDKÆRVEJ 3, KNUD, 7860 SPØTTRUP

Flot ejendom med mange anvendelsesmuligheder

Det er en ejendom der kan bruges både til dyrehold og liberale erhverv. Er du entreprenør kan køresiløerne benyttes til grus, jord og andre materialer, mens bygningerne kan bruges til værksted og maskin opbevaring. Det mest oplagte er selvfølgelig at benytte bygningerne til dyrehold såsom køer, kvier, kalve- eller slagtesvineproduktion. Maskinhuset/laden kan benyttes som ridehal.

Kontantpris	4.275.000
Hektar	4
Erhvervsareal	4.100
Opførelsesår	1929
Energimærke	F
Sagsnummer	18930000317

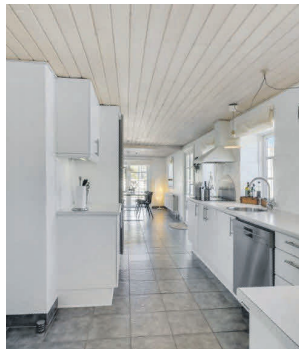

PLANTEAVLSGÅRD | TORSBJERGVEJ 4, SKÅRUP, 7742 VESLØS

Landbrugsejendom med naturskøn beliggenhed og gode jagtforhold

Landbrugsbedrift bestående af 2 ejendomme med fantastiske jagtforhold og naturskøn beliggenhed. Torsbjergvej 4: 61,98 ha. hvoraf de 33,85 ha. er tilskudsberettiget landbrugsjord og resten er skov og naturarealer. Driftsbygninger: maskinhus, tidligere løsdriftsstald, garager, fyrrum m.m. Torsbjergvej 6: Hus på 89 m², samt 34 kvm udhus, indrettet til jagstue med soverum.

Kontantpris	8.900.000
Hektar	62
Boligareal	335
Opførelsesår	1923
Energimærke	B
Sagsnummer	82066

LYSTEJENDOM | TERPVEJ 67, KLIM TERP, 9690 FJERRITSLEV

Flot ejendom oplagt til dyre-/hestehold og håndværkeren

Flot ejendom oplagt til dyre-/hestehold, håndværkeren samt naturskøen. Jagten er tillige rigtig god. Huset er rummeligt og løbende moderniseret. Stort isoleret værksted med højt til loftet, hvor de fleste køretøjer kan køre ind og blive serviceeret.

Kontantpris	3.775.000
Ejerudgift pr. md.	1.773
Bolig	202 Opført 1875
Grund ha	21 Sagsnr. 18930000025
Værelser	4 Energi E

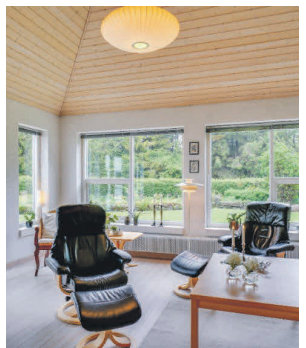

LYSTEJENDOM | RUGHOLMVEJ 19, VUST MARK, 9690 FJERRITSLEV

Planteavl/jagtejendom beliggende smukt i utroligt varieret natur

Ejendommen ligger tæt på Lund Fjord, Bulbjerg og Vester Thorup Klitplantage ved Thorup Strand. To af jordstykkerne ligger ud mod Lund Fjord, det største jordstykke på 15,5 ha. ligger omkring ejendommen og er agerjord og derudover er der et mindre agerjordsstykke på ca. 1 ha. samt et matrikel 9z på ca. 3,5 ha. med meget stor målt grusforkomst beliggende tæt på en grusgrav.

Kontantpris	3.925.000
Ejerudgift pr. md.	1.740
Bolig/kld.	210/15 Opført 1938
Grund	291.767 Sagsnr. 18930000280
Stuer/vær.	1/4 Energi F

LYSTEJENDOM | KÆRUPVEJ 51, BJERGET, 7741 FRØSTRUP

Fin landejendom med godt 26 ha.

Det samlede boligareal i stuehuset er på i alt 241 m². Udbygningerne består af en fin ældre stald på 270 m², derudover er der også en lade på i alt 300 m² og 156 m². På ejendommen findes der et solcelle anlæg fra 2011 - som er udvidet i 2012. Der er på nuværende tidspunkt ca. 22 ha. som er udlejet - det genererer omkring 75.000 årligt ekskl. moms i indtjening.

Kontantpris	4.395.000
Ejerudgift pr. md.	2.082
Bolig/kld.	241/10 Opført/omb. 1933/97
Grund ha	27 Sagsnr. 18930000203
Stuer/vær.	2/5 Energi C

**FJORDLAND.
MÆGLER**

<https://www.fjordlandmaegler.dk/>

THISTED
Silstrupparken 2
7700 THISTED
96185800
maegler@fjordland.dk

Den kombinerede harve- og såmaskine er en Horsch Focus 6 TD, der med en lang smal tand kan gå i dybden og bryde den gamle pløjesål. - Vi harver samtidig med vi sår, maskinen løsner jorden efter hjulene og kornet pakkes med det samme i det fugtige jordlag, fortæller driftsleder Niels Knudsen og tilføjer, at maskinen ikke er velegnet til pløjet jord. (Foto: Agri Nord)

Ingen plov i Henriks maskinhus

Pløjefri marker sparer mandetimer og har forbedret jorden

Af Niels Henriksen

I Henrik Hjort Knudsens maskinhus er der ingen plov. Han valgte i efteråret 2018 at satse på reduceret jordbehandling og dyrke markerne pløjefri – sådan næsten da. For han er ikke fanatisk, som han selv udtrykker det.

- Det her er rigtigt for os. Før pløjede vi alt per automatik. I dag pløjer vi det, der er nødvendigt. Og det nødvendige kan være forskelligt fra år til år eller fra ét sædskifte til et andet. Og når vi har jord, der skal pløjes, ringer vi til maskinstationen.

Henrik driver 751 hektar, og heraf er 660 hektar dyrket. 80 procent af jorden dyrkes uden plov.

- Men vi pløjer generelt til vinterbyg og det år, hvor vi lægger frøgræs ud i vårbyg.

Flere hektar på kortere tid

Der var to vægtige grunde til, at Henrik tog beslutning om at bruge ploven mindre: Mandskabstimer og jordkvalitet.

- Du når flere hektar på kortere tid med delvis eller hel pløjefri dyrkning, forklarer han.

- Vi skar folkeholdet ned til én medarbejder, og så udliciterede vi i princippet alt på nær såning, sprøjtning og høst. Maskinstationen pløjer, kører gylle og presser lidt halm for os.

Inden Henrik - i et tæt samspil med sin driftsleder - traf beslutning om reduceret jordbehandling, konstaterede han, at udbyttet over år havde været let faldende, og nogle år endog kraftigt faldende.

- Vi har siden 1987 fjernet alt halm fra markerne og solgt det til halmværket i Løgstør. Men i 2017 besluttede vi os for at snitte halmen.

Henrik Hjort Knudsen sparrer blandt andre med planteavlskonsulent Steen Bo Jakobsen fra Agri Nord. Til venstre driftsleder Niels Knudsen. (Foto: Agri Nord)

Gode rapsudbytter

- Vi fik samtidig rigtig gode rapsudbytter i 2016 og 2017, da vi gik væk fra at pløje og i stedet harvede såbedet forud for såningen. Vi gik fra et gennemsnitligt til et højt udbytte. Det var en af de første øjenåbnere for mig.

Tiger-harven har som Horsch Focus 6 TD en lang, smal tand, der går i dybden, og bryder den gamle pløjesål, så regnvandet kan løbe væk.

- Tidligere kunne vi typisk ikke så i efteråret. Jorden var vandmættet på overfladen, men 20 centimeter nede var den asketør. Vores konklusion var, at det skyldes, at al organisk materiale var væk, fordi vi fjernede halmen, fortæller Henrik og tilføjer, at organisk stof giver god afdræning af jorden.

Græsukrudt

Græsukrudt er den store udfordring i forhold til pløjefri dyrkning, men et godt sædskifte med mange afgrøder –

og gerne mange vårsædsafgrøder – kan holde det i ave.

- Roundup er en vigtig del af pløjefri dyrkning, og vi køber ud og sprøjter både forår og efterår inden såning, hvis der er græsser. Spildkorn er også blevet et ukrudt, og vi prøver selvfølgelig at spille så lidt som muligt.

Henrik har forårsafgrøderne vårbyg, hestebønne, majs, og vinterafgrøderne raps, vinterbyg og vinterhvede. Hertil kommer en hektar frøgræs udlagt året inden.

- Umiddelbart har vi på fornemmelsen, at vi er kommet ind på den rigtige vej. Der har været et ganske fornuftigt udbytte de seneste tre-fire år, og udbyttet har været godt i år.

- Men det er svært at vurdere, for mange forhold spiller jo ind som for eksempel mængden af regn. Ukrudts- og svampesprøjtning skal selvfølgelig være i orden – men sol og regn er altså vigtige og afgørende hovedingredienser. Og det gør jo det hele spændende, smiler Henrik.

Henrik Hjort Knudsen valgte i efteråret 2018 at satse på reduceret jordbehandling og dyrke markerne pløjefri – sådan næsten da. (Foto: Agri Nord)

LMS slangepumpe:

- Designet for gylle med sand / højt tørstof indhold
- Stor erfaring i at levere pumpeløsninger til landbruget og biogasindustrien

- Kan implementeres i samspil med eksisterende løsninger
- Få sliddele, let at vedligeholde og servicere
- Lavt energiforbrug

- Kan pumpe over lange afstande
- Tåler tør løb
- Selvansugende

LSM • PUMPER

Sigenevej 7, 9760 Vrå - Tlf.: 9898 1900 - www.lsm.dk - info@lsm.dk

SAMMEN SKABER VI VÆRDI

Med fokus på samarbejde, rådgivning, service og kvalitet hjælper vi hver dag landmænd med at dyrke værdien på den enkelte bedrift. Vi kalder det **Cultivating Value**.

- Nye digitale løsninger som bidrager til en mere effektiv og bæredygtig drift.
- Fokus på plantebaserede fødevarer herunder ærter, hestebønner, hamp, hørfrø og linser.
- Vi forarbejder udvalgte afgrøder til plantebaserede fødevarer, som kan købes af de danske forbrugere.

Læs mere på danishagro.dk

Danish Agro
Cultivating Value

OM DANISH AGRO

En del af den danske andelsbevægelse siden 1901 og ejet af danske landmænd.

En stærk tilstedeværelse i Nordjylland med 10 afdelinger. Vi leverer alt til landbruget og modtager korn og andre afgrøder i høstperioden.

Stil skarpt på virksomhedens bæredygtige potentialer med **ESG fokusanalyse** og en **Klimahandlingsplan**

Fremhæv dine positive resultater og stil skarpt på fremtidige udviklingspotentialer, der kan styrke din position på et marked, hvor efterspørgslen på bæredygtig produktion af fødevarer er tiltagende.

ESG-data efterspørges i stigende grad af banker og investorer, når de skal vurdere en virksomheds potentiale for vækst og værdiskabelse.

Kontakt vores ESG-team

Carsten Aarup
Miljørådgiver / strategisk rådgiver
Tlf: 96351192
caa@agrinord.dk

Torben Pedersen
Chefkonsulent
Tlf: 96351263
trp@agrinord.dk

Grete Skjødsholm
ESG- og bæredygtighedsrådgiver
Tlf: 96351203
grs@agrinord.dk

"I fremtiden er det ikke en mulighed at undlade ESG-rapportering for hverken os selv eller landbrugene. Agri Nord vil derfor fortsat investere i vores ESG-rådgivning, så både vi og vores kunder bedre kan leve op til kravet om transparens i forhold til bæredygtighed."

- Laury Kristoffersen CEO/Adm. direktør

Biogas har potentiale til at erstatte naturgassen

Direktøren for et af Nordjyllands største anlæg tror, at de politiske ambitioner bliver overhalet indenom af virkeligheden

Af Niels Henriksen

I 2035 skal Danmark være selvforsynende med biogas. Sådan lyder det politiske ønske om at gøre os uafhængig af ikke mindst russiske naturgas. Direktøren for et af Nordjyllands største biogasanlæg forventer dog, at det kommer til at gå endnu hurtigere. Jesper Horne tror nemlig, at de politiske ambitioner bliver overhalet indenom af virkeligheden, således at alt gas i 2027 eller i 2028 er CO₂-neutralt biogas.

- Biogas har helt klart potentialet til at erstatte naturgassen i langt de fleste

tilfælde, således at det blot er enkelte industrier, hvor produktionen fordrer en meget høj temperatur, der fortsat vil være afhængig af naturgas, siger Jesper Horne.

Sindal Biogas er et relativt nyt anlæg, som blev opført for bare fem år siden som en gårdanlæg et par kilometer udenfor Sindal By. Siden er anlægget vokset løbende, og udviklingen er langt fra stoppet. Fysisk bliver anlægget hele tiden større, samtidig med at processen forfines, og genanvendelsen bliver endnu mere omfattende i takt med, at nye måder på at bruge restprodukter på udvikles.

Produkter til biogas

- Majs har altid været en væsentlig del af biogasproduktionen sammen med gylle, men vi forventer at udfase majs allerede i 2025 og roer i 2030, fordi det er værdiafgrøder som benyttes til husdyrfoder, og derfor ikke bør indgå i produktion af biogas. I øjeblikket udgør gyllen 50 pct. af vores biomasse, mens majs, roer, halm, dybstrøelse fra stalene samensileres og udgør stort set resten. Samtidig er vi konstant på jagt efter supplerende restprodukter fra andre industrier, lige som vi eksperimenterer med øvrige afgrøder landbruget. Blandt de ingredienser, som vi benytter i vores anlæg, er f. eks. mandelskaller,

olivenaffald fra Tunesien, fiskepulp indeholdende restprodukter fra fiskeindustrien, fedtstoffer og kasserede produkter fra fødevarerindustrien, f. eks. chokolade. I alt modtager vi i øjeblikket cirka 200.000 tons biomasse, som i vores proces bliver til omkring 20 mio. kubikmeter biogas, forklarer Jesper Horne.

Reducerer transport

Transport af produkter til produktionen af biogas er en udfordring. Lastbilerne, der kører med råvarerne, belaster naturligvis vejnettet, men K/Agro, der ejer størstedelen af Sindal Biogas, driver selv en række landbrugsejendomme i umiddelbar nærhed af anlægget, hvorved transporttiden på landevejene ikke bliver så lang. Hos nogle af de landmænd, der aftager den afgassede gylle og bruger den på markerne som erstatning for eller som supplement til kunstgødning, tilbyder Sindal Biogas at opsætte buffertanke, som gyllen bliver pumpet over til. På den måde reduceres antallet af transporter og kørsel med landbrugsmaskiner på vejene og dermed også miljøbelastningen.

Græsprøtein

- Samtidig med at vi reducerer brugen af eksempelvis majs og roer, eksperimenterer vi

med at bruge græsprøtein. Vi kan typisk høste græs op til fem gange på en sæson, og ved at presse græsset kan vi udvinde et flydende protein, som landmanden kan bruge som foder til grise, mens vi benytter restproduktet i vores produktion af biogas. Det er en helt ny teknologi, som giver et godt CO₂-aftryk, og som har potentiale til at erstatte eksempelvis soyaskrå fra Sydamerika, samtidig med at der også forskes i, om græsprøteinet måske kan bruges i proteinbaserede fødevarer til mennesker. Processen kræver en anseelig mængde varme, så vi er i øjeblikket i forhandling med Sindal Varmeforsyning om at købe varme her til produktionen. Vi har mulighed for at søge statslige støttekroner til en proteinfabrik, som vi håber kan begynde produktionen allerede i 2024 eller 2025, siger Jesper Horne.

Han tilføjer, at Sindal Biogas desuden

arbejder på at etablere et anlæg, der kan opsamle CO₂ og anvende det til produktion af methanol, som efterspørges ikke mindst indenfor skibstrafikken, hvor bl.a. Mærsk allerede har bestilt flere skibe, der skal sejle med methanol som brændstof. Hvis alt går efter planen, kommer anlægget formentlig i gang i 2023.

Godt naboskab

- Affødt ikke mindst af situationen i verden oplever vi i øjeblikket stor forståelse for produktionen af biogas som erstatning for naturgas. Lokalt gør vi meget for dels at oplyse om vores arbejde og dels for at skabe et godt forhold til naboerne. Vi har inviteret til skolesamarbejde i hele Hjørring Kommune og op-

lever, at rigtig mange gerne vil komme og se, hvordan vi omdanner gylle og restprodukter til CO₂-neutral biogas. Faktisk er efterspørgslen blandt skoler og foreninger for rundvisninger så stor, at vi har ansat en medarbejder til at vise rundt og forklare om produktionen. Vi har oplysningskampagner i områdets biografer, vi er synlig i Sindal i forbindelse med lokale arrangementer, og vi ansætter meget gerne lokale medarbejdere. Det gode naboskab er meget vigtigt for os, understreger direktøren for Sindal Biogas.

Jonas Broholm Andersen er en glad svineproducent. Hans drøm om at overtage barndomshjemmet gik i opfyldelse sidste år.

Kort proces før generationsskifte

30-årige Jonas Broholm har aldrig været i tvivl om, at han gerne ville overtage sit barndomshjem en dag

Af Niels Henriksen

Den 1. juli 2021 gik drømmen i opfyldelse. Siden Jonas var fem år, havde han drømt om en dag at overtage sine forældres landbrug nogle få kilometer udenfor Gærum ved Frederikshavn. Efter en kort proces, hvor der blev kigget på tallene, hvor planerne blev lagt på hylden for at blive taget frem igen, kunne den i dag 30 årige landmand skrive under. Og han rystede ikke på hånden.

- Nej, jeg var fuldstændig rolig og komfortabel ved beslutningen. Jeg overtog ikke gården for min fars skyld. Jeg overtog den for min egen skyld. Blakshøjgård er en veldrevet slægtsgård, hvor jeg nu er tredje generation. Min farfar drev gården i 30 år. Mine forældre har drevet den i 35 år, så jeg forventer da, at jeg mindst skal drive den i 40 år, smiler Jonas Broholm Andersen.

- I forhandlingerne var min far og jeg både far og søn og samtidig to købmænd, der snakkede frem og tilbage

for at nå til enighed. Vi brugte vores revisor som sparringspartner, men ellers klarede vi forhandlingerne med hinan-

den, og da jeg blev tilbudt gode vilkår i forhold til finansieringen, var der ikke noget at betænke sig på.

Forældrene Susanne og Ole Broholm Andersen bor lige i nærheden og hjælper stadig til på Blakshøjgård, når der er brug for ekstra hænder.

Studerereksamen

Jonas gik ikke den slagne vej til svinestalden. Hans mor insisterede på, at han skulle tage en studerereksamen, selv om han aldrig var i tvivl om, at han selvfølgelig skulle være landmand og endda bo på sit fødehjem. Men efter tre år på Frederikshavn Handelsskole, kunne han sætte huen med det blå bånd på hovedet, og det er en beslutning, som han er sædeles tilfreds med i dag.

- Hvis jeg var gået på landbrugsskole direkte fra folkeskolen, var jeg sandsynligvis kommet i klasse med andre børn fra landbruget. På handelsskolen var der kun én anden i min klasse, der også kom fra et landbrug, så jeg lærte for det første en masse unge med en helt anden baggrund at kende, og for

Marina og lille Ida følger med i høsten.

det andet lærte jeg en masse om økonomi, om finansiering, om bogføring og budgetter, og det kommer mig helt sikkert til gavn i dag, understreger Jonas, der efter studentereksamen flyttede til Aarhus, hvor han på Vejlbj Landbrugs-skole først gennemførte den ordinære landbrugsuddannelse og efterfølgende uddannede sig til agrarøkonom.

Børneflokk på fire

Jonas er den yngste i en børneflokk på fire. Han har en storebror, der er politibetjent, en storesøster der er lærer og en storebror, der også er svineproducent og driver et større landbrug tæt på. Ingen af dem var interesseret i at overtage hjemmet på Blakshøjgårdsvej, og de var derfor alle glade for, at det blev Jonas, der fik mulighed for at føre deres barndomshjem videre.

- Somme tider er der nogen, der spørger: Hvad med dine søskende, når du har overtaget gården? Ja, hvad med dem, spørger jeg igen. Jeg har købt en virksomhed, et veldrevet landbrug, på helt almindelige vilkår, så der er ikke gået noget fra dem.

Svinebedrift

Blakshøjgård er en svinebedrift, hvor

Jonas og hans tre fastansatte medarbejdere har 400 søer i full-line. Det vil sige, at Jonas opformerer grisene fra spæde til slagtevægt på 115 kg.

- Vi leverer årligt ca. 11.000 grise til slagtning, de fleste til Danish Crown i Sæby. Vi inseminerer søerne, så man kan sige, at der kommer sæd ind i den ene ende af produktionen og levende grise ud i den anden. Det er en spændende produktionsform, som også er med til at motivere mine medarbejdere, fordi de bliver en del af hele processen i stalden.

- Men det er også en tryk måde at arbejde på. Hvis vi f. eks. producerede 30 kilos grise til eksport, ville vi være sårbar overfor blandt andet sygdomme på eksportmarkederne. Grænserne kunne lukke, og hvad så? Som andelshaver i Danish Crown er jeg helt sikker på, at slagteriet kommer og henter mine grise hver uge. Hvis jeg skulle eksportere grise, og grænserne f. eks. blev lukket, ville jeg hurtigt få kapacitetsproblemer, for hvor skulle jeg gøre af grisene?

Interesseret i mere jord

- Omvendt skal man jo selvfølgelig heller ikke være blind for, at det koster rigtigt meget foder at opformere grise til

en slagtevægt på 115 kg. Grisene æder utroligt meget af det dyre foder, og derfor er jeg også interesseret i at få mere jord, end de 200 ha, som jeg selv har under plov i dag - jeg har desuden lejet yderligere cirka 100 ha. Vi passer selv langt det meste af jorden, og bruger kun maskinstation til sprøjtning, og den ekstra jord skal betyde, at jeg vil blive

end - nu mere selvforsynende med foder, påpeger den unge landmand, der bor på Blakshøjgård sammen med sin hustru Marina og deres datter Ida på to år.

Blakshøjgård ligger smukt nogle kilometer udenfor Gærum ved Frederikshavn.

GYLLELØSNINGER

- til kvæg- og griseproduktion

Du får pumper, omrørere, ventiler, spjæld og styringer i høj kvalitet med lang levetid og lave driftsomkostninger.

Landia har i 89 år været leverandør til landbruget med det mest omfattende program i branchen for håndtering af gylle.

Vi ønsker at være med fra starten, så vi kan vejlede vedrørende udformning af tanke, rørsystemer, gyllekanaler m.m.

KONTAKT OS!
SÅ FINDER VI
DEN RIGTIGE
LØSNING

- Effektiv opblanding
- Optimal pumping
- Automatisk styring

Landia

læs mere på landia.dk · + 45 9734 1244

Jonas Broholm Andersen er tredje generation på gården.

Landbruget mangler dygtige mellemledere

Danskerne vil ikke, og de fleste østeuropæere mangler kvalifikationer

Af **Niels Henriksen**

- Vi mangler erfarne folk helt vildt. Den desperation, som mange nordjyske landmænd oplever i øjeblikket, gengives med stort eftertryk af Vittus Bernlow. Og han ved om nogen, hvad han taler om. Han har gennem mange år som teamleder i HR & Rekruttering hos Agri Nord beskæftiget sig med medarbejdere i landbruget, og ikke mindst udenlandsk arbejdskraft. Dansk landbrug mangler som helhed arbejdskraft, lige som mange andre brancher i øvrigt.

- Men det er i høj grad dygtige og erfarne mellemledere, som vores medlemmer efterspørger. Vi har masser af dygtige østeuropæere på vores nordjyske bedrifter, men de har typisk ikke kvalifikationer til at være mellemledere. De ved ikke, hvordan de skal være mellemleder på et dansk landbrug. I Danmark går lederen forrest. Han eller hun tager ansvar og viser vejen. I Østeuropa sidder lederen mere på kontoret, og de er som helhed ikke vant til selv at tage ansvar. Men af de østeuropæiske mellemledere, vi ser, er der faktisk flest kvinder. De er hurtigere til at få den danske kultur ind under huden, fortæller Vittus Bernlow.

Danskerne vil ikke

- Vores østeuropæiske medarbejdere er dygtige og gode, men generelt skal de lære at være mellemledere. Og danskerne vil ikke.

Vittus Bernlow underviser selv lejlighedsvis på landbrugsuddannelsen og møder de unge.

- Mange tror, at de skal ud og have deres egen gård. Det er sådan, de ser sig selv som landmand, men man kan faktisk have et rigtigt god liv som landmand ved at være driftsleder på et større landbrug. Det mangler vi at få italesat.

- Men den selvstændige landmand har også selv et ansvar, for han skal lære at have en driftsleder og give ansvar og opgaver fra sig, så den unge driftsleder føler sig set og udfordret, påpeger Vittus Bernlow.

Krigen i Ukraine

Krigen i Ukraine gør ikke beskæftigelsessituationen i landbruget lettere. Mange af de praktikanter, som de nordjyske landmænd igennem en årrække har taget imod med kyshånd, kommer ikke i øjeblikket.

- Vi mangler praktikanter fra Ukraine. Det har typisk været unge mænd, der har søgt til Danmark som praktikanter i landbruget, men de kan jo ikke rejse ud

af landet i øjeblikket, fordi de skal stille sig til rådighed for militæret.

- Jeg tænker, at mange landmænd gerne vil ansætte nogle af de ukrainske flygtninge, men problemet er, at tidshorizonten er usikker. Flygtingene vil jo naturligvis gerne vende hjem til Ukraine så hurtigt som muligt, så det kan være svært at indgå i aftaler. Nogle har dog fået ansættelse, også uden egentlig landbrugserfaring. De kan f. eks. godt bruges i farestalden på en svinebedrift i en overgangsperiode, påpeger Vittus Bernlow.

Landbruget mangler erfarne folk. Helt vildt, understreger teamleder HR & Rekruttering hos Agri Nord, Vittus Bernlow (Arkivfoto)

DRØMMER DU OM AT BLIVE SELVSTÆNDIG LANDMAND, DYRLÆGE ELLER BIOLOG?

Så er EUX Landmand på Lundbæk det rette valg for dig! EUX-uddannelsen kombinerer det bedste fra to verdener. Du får både en uddannelse som landmand og en studentereksamen i én pakke – i et stærkt samarbejde mellem Aalborg Handelsskole og Lundbæk.

EUX Landmand tager 4 år og er en vekseluddannelse hvor du skiftevis er på skole og i praktik. I skoleperioderne foregår al undervisning, både i landbrugsfag og i gymnasiefag, her hos os på Lundbæk.

På Lundbæk har vi moderne undervisningsfaciliteter, rekord-høj elevtrivsel og gennemførelse, et højt fagligt niveau, naturskønne omgivelser og en attraktiv kostskole.

Hold alle dine fremtidsmuligheder åbne, vælg en EUX Landmand på Lundbæk.

Kontakt:
Tlf. 98351800
Web: www.njylls.dk

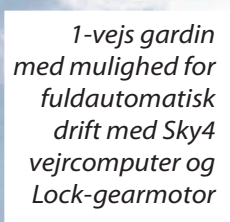

Ovenlys kip og gardin ventilation

- MANUELT • HALVAUTOMATISK
  - FULDAUTOMATISK
- Se mere på www.rotor.dk

Foldegardin, kan også betjenes manuelt med håndsving

1-vejs gardin med mulighed for fuldautomatisk drift med Sky4 vejrcomputer og Lock-gearmotor

ROTOR^{A/S}

Ventilation / Foderanlæg / Højtryksskøling
Skummadrasser

Industrivej 8, DK-6800 Varde - Tel: 75 22 10 00 - rotor@rotor.dk - www.rotor.dk

ORNESTATION MORS

Vi gi'r en hånd med!

D I N T O T A L L E V E R A N D Ø R

Svin

Kvæg

Stalden

EI / VVS

Værksted

Beklædning

Husholdning

Kontor

Have / Fritid

Kæledyr

Mød os på Agromek
Vi er på stand L-9104

Vi tilbyder som de eneste i Danmark
sæd fra 3 forskellige avlsselskaber

LandboNord

Landmænd i kø for at få råd om energi

Telefonen kimedede fra første dag hos LandboNords nye energirådgiver

Af **Niels Henriksen**

Energi er et af de emner, der optager de fleste af os hver dag i øjeblikket. Ikke mindst i landbruget hvor energiforbruget er højt. Derfor er behovet for kvalificeret rådgivning stort. Og derfor har landboorganisationen LandboNord med hovedsæde i Brønderslev da også taget konsekvensen og igen ansat en egentlig energirådgiver. Det har vist sig at være en rigtig god idé.

- Telefonen begyndte at kime allerede på min første arbejdsdag, selv om det kun var kendt i en mindre offentlighed, at jeg var blevet ansat, smiler Leif Köhne.

Han er uddannet ingeniør og har således den fagtekniske ballast i orden. Han har desuden suppleret sine kompetencer med en økonomiuddannelse og kan således rådgive LandboNords kunder ud fra et helhedsbillede af den enkelte bedrift.

Tænker i helheden

- Og det er netop vigtigt at tænke holistisk - at tænke i helheden - når vi taler energi, fordi løsningen spiller sammen med andre forhold i landmandens drift, påpeger Leif Köhne, der oplever, at kunderne tit kommer med en løsning, som de tænker er den rigtige.

- Snakken går jo mand og mand i mellem, og rigtig mange mener, at de naturligvis skal have monteret solceller på taget. Det har naboen fået med succes, og firmaet, der sælger solceller, mener selvfølgelig, at solceller, og gerne mange solceller, er den helt rigtige løsning, hvis landmanden ønsker at spare på energiregningen.

- Og solcellerne kan også sagtens vise sig at være den rigtige løsning, men jeg udfordrer altid holdningen og lægger op til, at vi først skal snakke om landmandens drift. Hvornår bruger han energi? Hvad bruges den til? Og hvordan er det grej, han benytter? Disse spørgsmål er nemlig vigtige for at få et billede af, hvordan solceller eventuelt spiller sammen med bedriften i øvrigt.

Omlægge rutiner

- Hvis solceller ser ud til at være den rigtige løsning, er det vigtigt at dimensionere antallet af solceller efter landmandens eget behov. 1 kWh giver nemlig større værdig i eget forbrug end til salg på nettet. Derfor kan det give god mening eventuelt at lægge vaner og rutiner i den daglige drift om i forhold til, hvornår solen skinner mest. Hvis mælkeproducenten som de fleste er vant til at malke tidligt om morgenen og om aftenen, hvor solen ikke skinner, vil det måske give god mening at malke på tider, hvor solen skinner og kan bidrage til at levere strøm til malkeanlægget og kølingen af mælken. Måske er det grej, han benytter, gammeldags og mere ressourcekrævende end moderne udstyr. Måske er der også nogle processer i driften, der generer varme, som med fordel kan bruges andre steder i bedriften, forklarer Leif Köhne.

Husstandsmøller

- Nogle henvendelser kommer også fra kunder, der bor på landet, men som

ikke har landbrug som deres erhverv. Her bliver boligen måske varmet op af oliefyre eller pillefyre, som i begge tilfælde med fordel kan skiftes ud med en varmepumpe, som bruger strøm for at opvarme boligen. Her er det værd at overveje, om solceller på taget er den rigtige løsning. Solceller producerer strøm om sommeren, når solen skinner, men varmepumpen har brug for strøm om vinteren, hvor solen ikke skinner så meget. Her kan løsningen i mange tilfælde være en husstandsmølle, som er relativt let at få tilladelse til, eller måske en kombination af mølle og solceller, påpeger Leif Köhne.

- Hos LandboNord vil vi gerne være en del af opgaven helt fra de første tanker, og er gerne behjælpelig med at indhente diverse tilladelser.

Sammen om en grøn fremtid

I Den Grønne Gruppe tror vi på, at samarbejde og konstruktiv dialog med arbejdsgiverne giver det bedste resultat for alle. Vi arbejder på at forbedre løn- og arbejdsforhold for medarbejdere, og gennem konstruktive samtaler på arbejdspladserne skaber vi de bedste fremtidige løsninger.

Er du enig, så lad os tage en snak, hvor vi i fællesskab sår et frø for en grøn fremtid. Send os en mail på groen@3f.dk.

Den Grønne Gruppe

Fra venstre: Ulf Bisgaard, Jesper Christensen, Mette Kühn, Klaus Kristensen, Kjeld Skov Jensen, Peter Kühn og Jan Skov Jensen. Fotograf: Maria Bjørn Vajhøj

Skadedyrsbekæmpelse hos erhverv i Nordjylland

Døjer din virksomhed med rotter, mus eller insekter, så får du med Scan-Kill i Aalborg en professionel skadedyrskontrol, som hurtigt kan hjælpe dig og din virksomhed af med forskellige skadedyr. Hos Scan-Kill har vi erfaring med alt fra rottebekæmpelse og fjernelse af hvepsebo til kakerlakker og borebiller. Ligegyldigt hvilket skadedyrsproblem du og din virksomhed står overfor, så står Scan-Kill klar til at hjælpe de nordjyske virksomheder.

Bekæmpelse af skadedyr i virksomheden

Hvis du ejer en virksomhed, så kan de forskellige skadedyr medføre en række af forskellige konsekvenser, som både kan skade dig økonomisk og dit ry. De forskellige skadedyr kan nemlig ødelægge store dele af dit inventar og give dig unødvendige udgifter.

Hvis din fødevarer virksomhed får besøg af f.eks. rotter, så kan de skadedyret gnave sig gennem stor set alle materialer, og hvis rotterne begynder at gnave i dine el-kabler, så kan der i værste tilfælde opstå brand. Det er derfor meget vigtigt at forebygge mod skadedyr i din virksomhed. Får du mistanke om skadedyr i din virksomhed, så skal du hurtigst muligt kontakte en skadedyrsbekæmper, som hurtigt og effektivt kan få lokaliseret skadedyrene og derefter eliminere dem.

Fødevarerkontrol og hygiejne i din virksomhed

Ejer du en virksomhed, som håndterer fødevarer eller lignende, så er det yderst vigtigt, at du hurtigt får bugt med de forskellige skadedyr. Hvis skadedyrene får adgang til dine madvarer, så vil der ikke gå lang tid før rotter eller mus har spist sig mætte i dine varer. De forskellige skadedyr bærer derudover rundt på forskellige sygdomme og bakterier, som kan være farlige for mennesker. Derfor er det vigtigt, at I hyppigt tjekker jeres madvarer for de ubudne gæster. Hvis fødevarer kontrollen kommer på besøg og finder rotter i virksomheden, så kan det både få økonomiske konsekvenser samt skade dit omdømme.

En god hygiejne er derfor også vigtig, når der skal bekæmpes mod de forskellige skadedyr, da de fleste skadedyr leder efter netop madvarerne. Derfor er det vigtigt, at der i virksomheden er fokus på en god hygiejne, som kan være alt fra håndtering af skrald, forebyggelse mod skadedyr og opbevaringen af de forskellige fødevarer.

Bekæmpelse af skadedyr hos landbrug og virksomheder i Nord og Midtjylland

Hvis du ser eller har mistanke om skadedyr i din virksomhed, så skal du hurtigst muligt kontakte din lokale skadedyrsbekæmper. Her står vi hos Scan-Kill altid klar til at hjælpe dig og din virksomhed tilbage på rette spor. Vi har erfaring med alle former for skadedyr, og med det rette udstyr får vi hurtigt og effektivt elimineret de forskellige skadedyr.

Har du spørgsmål til vores skadedyrsbekæmpelse, så er du altid velkommen til at kontakte os på tlf. 31 17 00 11. Vi står altid klar til at hjælpe nordjyske virksomheder med at fjerne alt fra rotter, insekter eller andre former for skadedyr.

Hvorfor navnet SCAN-KILL

SCAN betyder afsøge/gen-nemgå området og KILL betyder at dræbe og vores formål er at skadedyr skal aflives, på en så human måde som det er mulig.

**Kontakt for
tilbud eller info:
3117 0011**

SCAN-KILL A/S
SKADEDYRSKONTROL